

Til lovforslag nr. L 116. Betænkning afgivet af Skatte- og Afgiftsudvalget den 20. januar 1988

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove (Skattereformen)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Skriftlige og/eller mundtlige henvendelser er modtaget fra:

Bagger, Annemarie, Svogerslev,
»Grenzgänger«, v/Kurt Johansen, Harris-
lee, og
Revisionsfirmaet Strobel, København.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke undlade at udtrykke utilfredshed med, at Folketinget i januar måned 1988 vedtager et lovforslag, der indeholder bestemmelser, som har virkning for det forudgående indkomstår, så meget desto mere som de af ministeren valgte løsningsmodeller for »skilsmissebørn« og plejeforældre var fremlagt af SF allerede i februar måned 1987.

Ændringsforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2.

1) *Indledningen* affattes således:

»I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 829 af 19. november 1987, som ændret ved lov nr. 835, 837 og 839 af 18. december 1987, foretages følgende ændringer:«

2) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 9 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Reglerne i stk. 5 finder tilsvarende anvendelse på rejse- og befordringsgodtgørelser, der udbetales til medlemmer af eller medhjælpere for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd og lignende.«

Stk. 6 og 7 bliver herefter stk. 7 og 8.«

3) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»02. § 9, stk. 7, som bliver stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes ikke dagpenge og rejse- godtgørelse, der udbetales i forbindelse med udførelsen af offentligt hverv, der gør det nødvendigt for den skattepligtige at tage ophold uden for hjemstedskommunen, jf. statsskatte- lovens § 5, litra d. Statsskatteovens § 5, litra d, anvendes dog kun på udbetalinger fra staten, danske kommuner og De Europæiske Fælles- skaber.«

åbt000116988

4) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»03. Efter § 9, stk. 7, som bliver stk. 8, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 9. Reglerne i stk. 8 anvendes tillige på dagpenge og rejsegodtgørelser, som Kommunernes Landsforening eller Amtsrådsforeningen i Danmark udbetaler til bestyrelsesmedlemmer for udførelse af deres hverv som bestyrelsesmedlemmer i disse foreninger. Disse dagpenge og rejsegodtgørelser kan dog ikke overstige beløb, som bestyrelsesmedlemmet har krav på for tilsvarende hverv som kommunalbestyrelsesmedlem eller amtsrådsmedlem.«

Det ved § 2, nr. 3, i lovforslaget foreslåede stk. 7 bliver herefter stk. 10.

Til § 5

5) I stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 2, nr. 2-4 og 7,« til: »§ 2, nr. 2, 01, 03, 3, 4 og 7,«.

6) Efter stk. 6 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 7. § 2, nr. 02, har virkning fra og med indkomståret 1989.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Indledningen foreslås ændret, da der siden lovforslagets fremsættelse er vedtaget andre ændringer i ligningsloven.

Til nr. 2

Efter ændringsforslaget kan der udbetales skattefri rejse- og befordringsgodtgørelser til lønede medlemmer af eller medhjælpere for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd og lignende efter de samme principper, som gælder for udbetaling af skattefri rejse- og befordringsgodtgørelser til lønmodtagere.

I forbindelse med skattereforens gennemførelse skete der en ændring i den skattemæssige behandling af rejse- og befordringsgodtgørelser. De nye regler har i mange tilfælde medført en skærpelse af beskatning af godtgørelser, der udbetales til medlemmer m.v. af bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd og lignende, der

modtager vederlag i forbindelse med varetagelsen af hvervet.

Efter de tidligere regler var rejse- og befordringsgodtgørelser i realiteten skattefri, når de udbetales efter nærmere fastsatte regler. Godtgørelserne skulle medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, men der kunne normalt foretages et fradrag af tilsvarende størrelse. Der blev heller ikke indeholdt A-skat i sådanne godtgørelser (trækfri A-indkomst).

Efter skattereformen er begrebet »trækfri A-indkomst« afskaffet. Nu beskattes rejse- og befordringsgodtgørelser med op til 68 pct. Fradragssomlægningen har samtidig medført, at værdien af det tilsvarende fradrag kun er højst ca. 51 pct. Dette kan for nogle skatteydere medføre en ubalance.

For lønmodtagere blev der imidlertid i ligningslovens § 9, stk. 5, indført en særlig undtagelse fra reglen om, at godtgørelser m.v. medregnes ved indkomstopgørelsen. Efter nærmere regler, der er fastsat af ligningsrådet, kan der udbetales skattefri rejse- og befordringsgodtgørelser til lønmodtagere. Hensigten hermed var at ligestille offentligt og privat ansatte lønmodtagere.

Rejse- og befordringsgodtgørelser til ulønnede bestyrelsesmedlemmer og lignende anses ikke for omfattet af statsskattelovens § 4 og skal derfor ikke medregnes ved indkomstopgørelsen.

Derimod kan der efter de gældende regler ikke udbetales skattefri rejse- og befordringsgodtgørelser til bestyrelsesmedlemmer med flere, der modtager vederlag i forbindelse med hvervets udførelse.

Skattereformen medfører således en skærpelse af beskatningen af rejse- og befordringsgodtgørelser, der udbetales til lønede bestyrelsesmedlemmer m.v. Man har fundet det rimeligt, at der indføres en ordning om udbetaling af skattefri rejse- og befordringsgodtgørelser efter de principper, der gælder for skattefri godtgørelser til lønmodtagere, jf. ligningslovens § 9, stk. 5.

Bestemmelsen foreslås udformet således, at den gælder for alle bestyrelsesmedlemmer m.v., uanset om de modtager vederlag i forbin-

delse med hvervets udførelse eller ej. Som nævnt ovenfor er de nævnte godtgørelser til ulønnede bestyrelsesmedlemmer og lignende allerede skattefrie efter gældende praksis.

Forslaget må antages at have begrænsede provenumæssige virkninger.

Til nr. 3

Af ligningslovens § 9, stk. 5, fremgår det, at der kan udbetales skattefrie rejse- og befordringsgodtgørelser til lønmodtagere efter regler, der er fastsat af ligningsrådet. Det under nr. 2 nævnte forslag medfører en udvidelse af personkredsen, der kan få udbetalt skattefrie rejse- og befordringsgodtgørelser efter særlige regler. Herefter kan personer – bortset fra selvstændige erhvervsdrivende – der udfører et hverv for andre, modtage skattefrie rejse- og befordringsgodtgørelse efter reglerne i ligningslovens § 9, stk. 5 eller 6. Alle arbejdsgivere m.v. kan ligeledes i princippet udbetale rejse- og befordringsgodtgørelser efter de nævnte regler i ligningsloven, jf. nedenfor.

Efter bestemmelsen i statsskattelovens § 5, litra d, medregnes dagpenge og rejsegodtgørelser under udførelse af offentlige hverv, der gør det nødvendigt for den pågældende at opholde sig uden for sin hjemstedskommune, ikke til den skattepligtige indkomst. Denne bestemmelse er ikke ændret med skattereformen. Godtgørelser, der er omfattet af § 5, litra d, i statsskatteloven er fortsat skattefrie.

I det omfang betingelserne i statsskattelovens § 5, litra d, for udbetaling af skattefrie godtgørelser ikke er opfyldt, kan de foran beskrevne regler om skattefrie godtgørelser i ligningsloven eventuelt finde anvendelse.

Der er i de seneste år konstateret en stigende interesse i at kunne udbetale rejse- og befordringsgodtgørelser, der er skattefrie efter § 5, litra d. Praksis har udviklet sig således, at området for anvendelsen af § 5, litra d, er blevet udvidet med grupper af skatteydere. Dette har imidlertid medført, at det i praksis kan være vanskeligt umiddelbart at afgøre, hvornår der er tale om udførelsen af offentlige hverv.

Da alle arbejdsgivere m.v. som nævnt kan udbetale skattefrie rejse- og befordringsgodtgørelser efter ligningslovens regler, vil det være rimeligt at klargøre anvendelsesområdet for statsskattelovens § 5, litra d. Det sker ved at foreslå, at denne bestemmelse kun gælder for udbetalinger, der foretages af staten, danske kommuner eller De Europæiske Fællesskaber i forbindelse med udførelsen af offentlige hverv.

Udtrykket staten omfatter Folketinget, domstolene og myndigheder og institutioner, der normalt medregnes til den statslige forvaltning (ministerier, direktorater, styrelser m.v.). Det betyder, at f.eks. Danmarks Nationalbank, Danmarks Radio og Arbejdsmarkedets Tilægspension ikke anses for statslige myndigheder i denne forbindelse.

Udtrykket kommuner omfatter kun primærkommuner, amtskommuner og Hovedstadsrådet. Derimod er kommunale fællesskaber, der er omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse, eller andre selskaber, hvori kommunerne deltager, ikke omfattet af udtrykket.

Organisationer m.v., der ikke kan anses for omfattet af begreberne stat eller kommune, vil således ikke kunne udbetale rejse- og befordringsgodtgørelser, der er skattefrie i medfør af bestemmelsen i statsskattelovens § 5, litra d. Derimod vil de pågældende organisationer kunne udbetale skattefrie rejse- og befordringsgodtgørelser til lønmodtagere efter de gældende regler i ligningslovens § 9, stk. 5, og til bestyrelsesmedlemmer m.fl. efter de i nr. 2 foreslåede regler.

Forslaget må antages at have begrænsede provenumæssige virkninger.

Til nr. 4

Kommunalbestyrelsesmedlemmer og amtsrådsmedlemmer kan modtage rejse- og befordringsgodtgørelse, der er omfattet af statsskattelovens § 5 d, for hverv udført for deres kommune eller amtskommune.

Bestyrelserne for Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen i Danmark er sammensat af henholdsvis kommunalbestyrelsesmedlemmer og medlemmer af amtsrådene.

Det arbejde, der udføres i de to foreninger, har i et vist omfang samme karakter, som det arbejde medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd udfører for deres respektive kommuner/amtskommuner. Man har derfor fundet det rimeligt, at de to foreninger kan udbetale skattefri rejse- og befordringsgodtgørelse til deres bestyrelsesmedlemmer for udførelse af arbejde for foreningerne. Skattefriheden gælder dog kun for godtgørelser med samme beløb og efter samme principper, som gælder for udbetaling af skattefri godtgørelse ved udførelse af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem eller amtsrådsmedlem.

Til nr. 5

Det foreslås, at ordningen om skattefri rejse- og befordringsgodtgørelse til medlemmer af bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd og lig-

nende, skal have virkning fra og med indkomståret 1987.

Reglerne om skattefri rejse- og befordringsgodtgørelse til bestyrelsesmedlemmer i Kommunernes Landsforening og i Amtsrådsforeningen i Danmark foreslås at have virkning fra og med indkomståret 1987.

Til nr. 6

Nogle organisationer m.v., der efter hidtidig praksis har kunnet udbetale rejse- og befordringsgodtgørelser skattefrit efter bestemmelsen i statskattelovens § 5, litra d, vil fremover være afskåret herfra som følge af begrænsningen i bestemmelsens anvendelsesområde.

Lovforslaget vil medføre en skærpelse i de tilfælde, hvor der udbetales godtgørelser, der overstiger ligningsrådets satser. Det foreslås derfor, at bestemmelsen først får virkning fra og med indkomståret 1989.

Jytte Hilden (S) Stavad (S) fmd. Erling Christensen (S) Pia Gjellerup (S) Helen Beim (S)

Bjørn Poulsen (SF) Bente Søltoft (SF) Jens Thoft (SF) Aagaard (KF) Kirkegaard (KF)

Engell (KF) Pernille Sams (KF) Svend Heiselberg (V)

Skrumsgaard Skau (V) nfmd. Bente Juncker (CD) Glistrup (FP) Aase Olesen (RV)

Partierne KRF og FK havde ikke medlemmer i udvalget.